

Partille kommun
kundcenter@partille.se

2020-08-18

1 (7)

Dnr-2018:10842

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete
med jämställdhet vid Vallhamra skola i Partille
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Vallhamra skola. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 21 november 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Vallhamra skola senast den 21 maj 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Partille kommun har inkommit med en sådan redovisning den 8 maj 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?

Utvecklingsområde: Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från identifierade behov på skolan. Ett sådant arbete behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att skolans personal och elever görs delaktiga i framtagandet och genomförandet av insatser på området.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i överensstämmelse med det förhållningssätt som gäller för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. I detta ingår att rektor ger förutsättningar för lärare att diskutera hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i undervisningssituationen. Det kan exempelvis handla om att personalen ges möjlighet att diskutera och reflektera över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att

personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde.

Skolinspektionens samlade bedömning är att huvudmannens och rektorns utvecklingsarbete behöver fortsätta. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från identifierade behov på skolan. Ett sådant arbete behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att skolans personal och elever görs delaktiga i framtagandet och genomförandet av insatser på området.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektor har reviderat arbetsprocesserna för systematiskt kvalitetsarbete för att kontinuerligt följa upp och identifiera utvecklingsområden inom trygghet och värdegrund, där jämställdhetsfrågor är en del. Bland annat beskrivs att skolpersonalen under en gemensam utvecklingsdag har diskuterat bemötande kring kön och skattat nuläget på skolan ur ett jämställdhetsperspektiv, baserat på en checklista för en jämställd skola. Huvudmannen anger att skolan genom detta arbete bland annat kan identifiera kunskapsluckor och rikta fortbildning mot speciella områden. Vidare framgår av redovisningen att eleverna gjorts delaktiga i jämställdhetsarbetet, bland annat genom att de har diskuterat elevenkätens resultat och sammanställt frågor om jämställdhet i skolan. Elevrådet anges ha en drivande roll i förbättringsarbetet gällande jämställdhet.

I redovisningen anges att jämställdhetsarbetet, för att bli en del av det systematiska kvalitetsarbetet, kommer att lyftas som en egen punkt i planen mot kränkande behandling och diskriminering samt i skolans årshjul. Resultat på flera elevenkäter samt lärarnas återkommande skattning av jämställdhetsarbetet kommer att utgöra underlag för årlig analys och planering av fortsatta åtgärder. Vidare framgår att man i det fortsatta arbetet särskilt kommer att lyfta intersektionalitet, samt att arbetet bidrar med mer kunskap och perspektiv på hur kränkningar och diskriminering utifrån kön kan förhindras. Det framgår också att eleverna kommer att involveras i det fortsatta arbetet med jämställdhet.

I redovisningen anges att rektors arbete med att kartlägga, följa upp och analysera elevers och personals upplevelser kring jämställdhetsfrågor har bidragit till en större förståelse för både det systematiska kvalitetsarbetet och skolans styrkor och utvecklingsbehov, att vikten av att identifiera förbättringsområden inom jämställdhetsområdet har tydliggjorts och att arbetet har bidragit till en större medvetenhet hos personal och elever. Bland annat anges att personalen har en ökad medvetenhet kring vikten av att ingripa direkt vid kränkande språkbruk och att en rutin gällande sanering av klotter har upprättats.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. I detta ingår att rektor ger förutsättningar för lärare att diskutera hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i undervisningssituationen. Det kan exempelvis handla om att personalen ges möjlighet att diskutera och reflektera över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan.

Av huvudmannens redovisning framgår att personalen vid en gemensam utvecklingsdag genomfört en skattning av olika områden gällande jämställdhet i skolan. Det anges att skattningen gjorts för att synliggöra normer och att dessa områden kommer att arbetas med på ett djupare plan, där varje del kommer att innehålla diskussioner och reflektioner kring förväntningar gällande kön. Vidare beskrivs att det i skattningen framkommit att möjliga utvecklingsområden är att eleverna upplever att talutrymme mellan könen skiftar, att lärare bemöter tjejer och killar på olika sätt och att lärare har olika förväntningar på tjejer och killar. Det framgår också att ett utvecklingsområde, baserat på resultat från elevenkät och diskussioner med elever, är lärares bemötande av elever, samt att lärare och annan personal bör reagera konsekvent på sexistiska kommentarer i korridorerna. Huvudmannen anger att lärarna tagit del av synpunkterna och regelbundet lyfter språkbruk på arbetslagskonferenser, att rastvårdsschema och rastverksamhet verkställts och att klotter har sanerats.

Vidare beskrivs i redovisningen att verksamhetens kvalitet utvecklats på så sätt att Skolinspektionens enkät 2020 visar att elevernas skattning inom områdena grundläggande värden, trygghet och förhindra kränkningar har ökat de två senaste åren och att skolan har ett högre resultat än riket vad gäller påståendet *I min skola pratar vi om*

jämställdhet mellan könen. Huvudmannen redovisar också resultatet på tre frågor om jämställdhet i den interna enkäten, som beskrivs visa på en effekt av arbetet kring pojkars och flickors förutsättningar i skolarbetet samtidigt som arbetet kring bemötande behöver fortsätta. På längre sikt förväntas arbetet bland annat leda till en hög andel trygga elever, vilket ska visas i de enkäter som görs. Vidare framgår att lärare ska få stöd och fortbildning för att stärka arbetet med att utveckla elevernas demokratiska kompetens. Det anges att det kontinuerliga värdegrundsarbetet på personalnivå ska ingå i arbetet med normkritik som skrivs in i likabehandlingsplanen och följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef

Signerat av: Cecilia Kjellman

X Anna Johansson

Föredragande

Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Gransknings-rapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstalldhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag